

FX VIJESTI

Euro je u ponedjeljak oslabio u odnosu na **dolar** kako se javila zabrinutost da se evropska fiskalna kriza širi i na druge veće nacije ovog regiona. Na slabljenje eura je uticala i odluka Moody's-a da smanji kreditni rejting za 28 španskih banaka, a kao razlog je naveo da je država u sve manjoj mogućnosti da pomogne svoj bankarski sistem. Istog dana su Kipar i Španija zatražile međunarodnu pomoć, što je takođe uticalo da euro oslabi u odnosu na dolar. U utorak je euro nastavio da slabi, kako su troškovi zaduživanja porasli za Španiju (na aukciji kratkoročnih obveznica troškovi pozajmljivanja su se skoro uvećali za tri puta). Sredinom sedmice euro je nastavio gubitke u odnosu na dolar, kako se približavalo održavanje samita EU, od koga investitori nisu očekivali da će donijeti konkretna rješenja za dužničku krizu. Naime, kancelarka Njemačke, Angela Merkel, izjavila je da Evropa neće dijeliti ukupne troškove koji su povezani za dug, što je smanjilo očekivanja da će se izdati zajedničke euro obveznice. U četvrtak je započeo samit EU, na kojem je donešena odluka da se 120 mlrd eura namijeni za podsticanje rasta i zaposlenosti, što se pozitivno odrazilo na jačanje eura. Polovinu ovog iznosa bi obezbijedila Evropska investiciona banka, dok bi se druga polovina dobila preimenovanjem neiskorišćenih strukturnih fondova. Posljednjeg dana izvještajnog perioda euro je zabilježio najveći rast u odnosu na dolar od početka ove godine, kako su lideri EU preduzeli korake ka rješavanju dužničke krize, što je podstaklo tražnju za evropskom valutom. Dogovoreno je da su vlade koje su dale pomoć španskim bankama izgubile povlašćeni status i izjednačene su sa privatnim kreditorima, i dogovoreno je da se do kraja godine uspostavi mehanizam koji će omogućiti da se pod određenim uslovima banke direktno dokapitalizuju iz stalnog kriznog fonda EU, što je korak naprijed jer eventualno spašavanje banaka neće opteretiti državni dug pojedinih zemalja, a uslov za to bi bilo formiranje jedinstvenog supervizijskog tijela na čijem čelu bi bila ECB.

Početak nedelje **kurs EUR/GBP** je slabio kako su investitori smatrali da će ECB morati da reaguje ukoliko lideri na ononedeljnom EU samitu ne uspiju da postignu značajan progres u pogledu rješavanja krize u euro regionu. Članovi MPC-a (Monetary Policy Committee) vjeruju da bi Velika Britanija trebalo da ubaci dodatnih 50 milijardi eura u ekonomiju čime bi se program QE doveo do svoje ukupne vrijednosti od 375 milijardi funti. Narednog dana sterling je nastavio da jača u odnosu na evropsku valutu upravo zbog spekulacija da EU lideri neće uspjeti da dođu do konkretnih mjera kojim bi se zaustavila dužnička kriza. Guverner Banke Engleske je izjavio da je ekonomija Velike Britanije ugrožena, zbog dešavanja u euro zoni, što je povećalo očekivanja da će ova centralna banka da uveća program kupovine obveznica kako bi podržala rast. Pozajmljivanje javnog sektora u Velikoj Britaniji tokom maja bilo je više nego što su prognoze očekivale. Kancelarija za nacionalnu statistiku je izjavila da je dug javnog sektora 65% GDP-a što je treća najveća vrijednost. Ovo je ujedno i ozbiljno upozorenje ministru finansija Velike Britanije, George Osborne-u, čiji je plan smanjenja budžetskog deficita već ozbiljno ugrožen. Euro se oporavio sredinom nedelje kako broj odobrenih kredita u Velikoj Britaniji nije ispunio očekivanja. Sterling je takođe slabio i kako je jedna od najvećih britanskih banaka, Barclays,

Izveštaj sa međunarodnog finansijskog tržišta od 25. juna do 29. juna 2012.

kažnjena sa 290 miliona funti (\$451 miliona) zbog protivzakonitog namještanja takozvane libor kreditne stope na međubankarskom tržištu. U četvrtak u prvoj polovini dana sterling se oporavio da bi u ostatku dana ipak oslabio kako je objavljeno da je raspoloživi dohodak Britanaca pao na najmanji nivo u posljednje tri godine. Po objavljenom izvještaju u Briselu ekonomska aktivnost u Velikoj Britaniji će ostati prilično pasivna tokom ove godine sa rastom od 0.5% prije nego dođe do značajnijeg oporavka tokom 2013. godine. Evropska komisija je takođe naglasila strukturne izazove Velike Britanije kao što su visok nivo privatnog duga, nedovoljna obrazovanost kadrova, previsoka cijena nekretnina kao i negativna pozicija u izvozu. Kretanje sterlinga u odnosu na euro u petak je bilo pod uticajem samita EU, pa su donešene odluke uzrokovale slabljenje britanske valute. Predsjednik EU je izjavio da su se zvaničnici složili da odbace uslov po kojem hitni zajmovi španskim bankama daju Vladama kreditorima povlašćeni status, već su Vlade izjednačene sa privatnim kreditorima. Pored toga, Dejvid Cameron je upozorio da postoji mogućnost da blokira sprovođenje ideje da ECB preuzme ulogu regulatora euro zone čime je donošenje odluke o većoj bankarskoj uniji prolongirano do kraja godine. Na ovaj način britanski premijer pokušao je da zaštiti interes City-a (londonskog finansijskog središta) koji bi mogao biti narušen novom bankarskom regulativom.

Euro je prvog dana ovog izvještajnog perioda oslabio u odnosu na **jen** kako je tražnja za sigurnim sredstvima bila povećana uslijed pada akcija na berzama u Aziji. Jačanje jena se nastavilo i u utorak kako je došlo do rasta troškova pozajmljivanja za Italiju i Španiju. Sredinom sedmice je, zabrinutost da se evropska dužnička kriza širi, uticala da evropska valuta dodatno oslabi u odnosu na japansku. Posljednja dva dana euro je porastao u odnosu na jen zbog napretka koji su postigli lideri EU na samitu. Tokom ove nedelje objavljeno je da je u Japanu industrijska proizvodnja pala 3.1% u maju, dok je indeks proizvodnje pao na 49.9 u junu, sa 50.7 koliko je iznosio u maju.

VRIJEDNOSTI KURSNIH ODNOSA

€ \$ ¥ £ Fr.	Kurs na otvaranju tržišta u ponedjeljak, 25.06.2012. godine	Kurs na zatvaranju tržišta u petak, 29.06.2012. godine	% promjena
Kurs EUR/USD	1.2498	1.2651	1.22
Kurs EUR/GBP	0.80268	0.80676	0.50
Kurs EUR/JPY	99.47	100.96	1.49
Kurs EUR/CHF	1.20090	1.20115	0.02

PREGLED REFERENTNIH KAMATNIH STOPA VODEĆIH CENTRALNIH BANAKA

Zemlja	Naziv Centralne banke	Naziv referentne kamatne stope	Visina referentne kamatne stope	Naredno zasijedanje
Euro zona	European Central Bank	„ECB main refinancing rate“	1.00%	05.07.2012.
SAD	Federal Reserves	„Federal Funds Target Rate“	0.25%	01.08.2012.
Japan	Bank of Japan	„Overnight Call Rate“	0.1%	12.07.2012.
Velika Britanija	Bank of England	„Official Bank Rate“	0.5%	05.07.2012.
Švajcarska	Swiss National Bank	„Libor Target Rate“	0%	13.09.2012.
Kanada	Bank of Canada	„Target Overnight Rate“	1%	17.07.2012.
Australija	Reserve Bank of Australia	„Cash Rate Target“	3.5%	03.07.2012.
Novi Zeland	Reserve Bank of New Zealand	„Official Cash Rate“	2.5%	25.07.2012.

EVROPSKO TRŽIŠTE DRŽAVNIH OBVEZNICA

U ponedjeljak su cijene njemačkih obveznica porasle, nakon što je Grčka objavila da će tražiti produženje roka za ispunjenje fiskalnih zahtjeva u sklopu programa finansijske pomoći, za makar dvije godine. Za razliku od njemačkih, cijene španskih obveznica su istog dana bile pod pritiskom, kako su očekivanja u vezi rezultata samita EU, koji je trebao da se održi 28. juna, znatno smanjena (investitori nisu očekivali da će samit rezultirati mjerama koje će ublažiti krizu u regionu). Prinos na španske 2-godišnje obveznice je, takođe, pomenutog dana porastao najviše u nedelji (4.83%), kako je kancelarka Merkel izjavila da bi u ovom momentu zajedničko izdavanje euroobveznica bilo potpuno „pogrešno i kontraproduktivno”. Smanjenje kreditnog rejtinga Kipra sa BBB- na BB+ od strane Fitch-a je dodatno uticalo na rast cijena njemačkih sredstava (agencija je procijenila da bi bankama na Kipru bila potrebna pomoć u iznosu od oko 6 mrd eura). Pored Fitch-a, downgrade-ovanje je izvršio i Moody's i to nad 28 španskih banaka, što je investitore dodatno uputilo na sigurna državna sredstva. Naredna dva dana njemačke obveznice su imale opadajući trend kretanja. Kancelarka Angela Merkel je izjavila da Evropa neće dijeliti ukupne troškove vezane za dug, što se ponovo negativno odrazilo na očekivanja u vezi izdavanja zajedničkih euroobveznica. Investitori su u susret samitu EU oklijevali da preduzmu velike pozicije, mada je bliženje aukcije italijanskih obveznica, koje će u ovako teškim vremenima iznova testirati tržište, uticalo da tražnja za sigurnim sredstvima bude u pomenutom periodu smanjena. U četvrtak je vrijednost njemačkih obveznica bila povećana, kako su izvještaji pokazali da je nezaposlenost u Njemačkoj porasla, a ekonomsko povjerenje u euro regionu palo u junu. Prinos na italijanske obveznice je smanjio gubitke istog dana, nakon što je Italija prodala 5- i 10-godišnje obveznice. Cijene njemačkih obveznica su u petak pale, dok su cijene italijanskih i španskih obveznica bile u porastu, kako su EU lideri preduzeli korake na zaustavljanju dužničke krize u vidu lakših pravila za zajmove španskim bankama i blažih uslova za potencijalnu pomoć Italiji.

Kretanje prinosa na 10-godišnje benčmark njemačke državne obveznice

Kretanje cijena na 10-godišnje američke državne obveznice

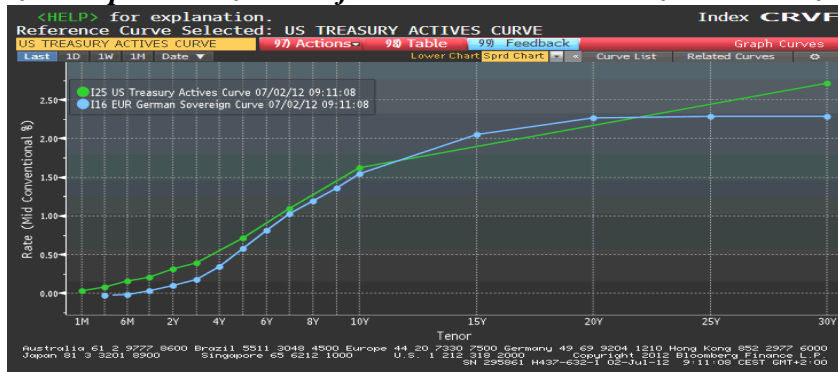
AMERIČKO TRŽIŠTE DRŽAVNIH OBVEZNICA

Zabrinutost investitora zbog evropske dužničke krize je smanjila njihovu sklonost prema riziku, pa su cijene državnih obveznica SAD-a u ponedjeljak rastle. Grčki milijarder Soros je upozorio da bi euro mogao nestati ukoliko lideri EU ne uspiju da obuzdaju krizu, a dodao je i da bi Evropa trebala da osnuje fond za kupovinu italijanskih i španskih obveznica, pod uslovom da ove zemlje redukuju svoje budžete („ukoliko EU lideri nastave sa neslaganjem na fiskalnoj strani samit zakazan za 28-29. jun bi mogao da bude fijasko“). S druge strane kancelarka Merkel je pojačala

Izveštaj sa međunarodnog finansijskog tržišta od 25. juna do 29. juna 2012.

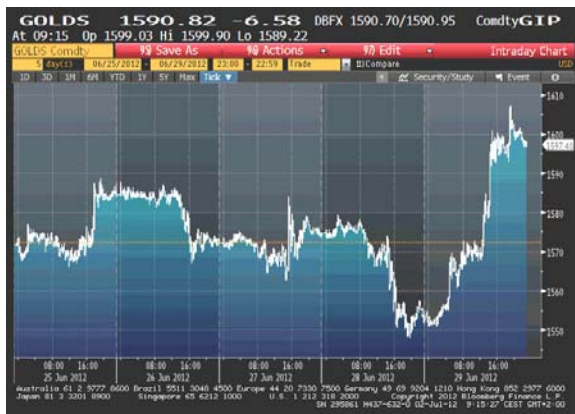
svoj otpor prema izdavanju zajedničkih obveznica euro zone, čime je potvrdila, i to u susret samitu EU, da je na suprotnoj strani u odnosu na Francusku, Španiju i Italiju. Kipar je postao peta zemlja koja je zatražila finansijsku pomoć, navodeći kao razlog prelivanje problema iz Grčke, a Fitch agencija je smanjila kreditni rejting ove zemlje ispod investicionog (na BB+). Od utorka su cijene američkih državnih obveznica počele da se kolebaju i uglavnom da idu naniže. Zabrinutost da će prinosi, koji su bili 20bp udaljeni od rekordno niskog nivoa, smanjiti tražnju na predstojećim aukcijama (\$99 mlrd obveznica, u periodu utorak – četvrtak), pokrenuli su slabljenje cijena obveznica, ali i neizvjesnost oko ishoda samita EU. U utorak je Ministarstvo finansija prodalo \$35 mlrd 2-godišnjih obveznica, u srijedu \$35 mlrd 5-godišnjih (tražnja na ovim aukcijama je bila ispod prosječne), a narednog dana \$29 mlrd 7-godišnjih obveznica (na ovoj aukciji su prinosi pali na rekordno niske nivoe). U četvrtak su se cijene 10-godišnjih američkih državnih obveznica oporavile, kako su objavljeni podaci pokazali da je ekonomski rast SAD-a usporen u I kvartalu na 1,9% sa 3%, a novi zahtjevi nezaposlenih za dobijanje pomoći su smanjeni prošle nedelje. Međutim, u petak, nakon mjera usvojenih na samitu EU oslabila je zabrinutost oko širenja krize; cijene akcija na azijskim berzama su porasle; smanjena je tražnja za sigurnim investicijama, pa su cijene američkih državnih obveznica ponovo pale. Prinos na 10-godišnje obveznice je tokom nedelje umanjn za 3bp, na 1,65%.

Razlika u prinosu između njemačkih i američkih državnih obveznica

ZLATO

Sve veća zabrinutost oko evropske dužničke krize uzrokovala je povećanje tražnje za plemenitim metalima, pa je cijena zlata početkom nedelje rasla. Međutim, znakovi intenziviranja problema dovali su do jačanja dolara pa je u utorak poslijepodne cijena zlata pala. Sredinom sedmice uslijedio je neznatan oporavak cijene zlata zbog glasina da će Kina preduzeti dodatne korake kako bi podržala ekonomski rast.

Cijena zlata na zatvaranju u dolarima za uncu

Pon 1584.48
 Uto 1572.93
 Sri 1574.20
 Čet 1552.63 min
 Pet 1597.40 max

Datum	22.06.'12.	29.06.'12.	% promjena
Cijena USD/OZ	1572.45	1597.40	1.59

U četvrtak objavljeni podaci sa američkog tržišta rada ukazali su na usporavanje ekonomije, a dolar je ojačao zbog spekulacija da EU lideri na predstojećem samitu neće uspjeti da riješe probleme (Ministarstvo rada je objavilo da je broj nezaposlenih koji primaju socijalnu pomoć prošle nedelje bio blizu najvišeg ovogodišnjeg nivoa). Sve ovo je istog dana uzrokovalo pad cijene zlata na skoro 1-mjesečni minimum. Ipak, nakon dogovora evropskih čelnika da se olakšaju uslovi zajmova dodijeljenih španskim bankama, kao i uslovi za potencijalnu pomoć Italiji, i predstavljanja plana rasta regionalne ekonomije vrijednog 120 mlrd eura, cijena zlata je na samom kraju nedelje porasla i prešla nivo od \$1600 za uncu.

NAFTA

U ponedjeljak je cijena sirove nafte bila u padu, uslijed zabrinutosti da lideri EU neće pronaći rešenje s kojim će ograničiti krizu u regionu. Istog dana njemačka Kancelarka je istakla da nije za zajedničko izdavanje euroobveznica, a i Moody's je smanjio kreditni rejting 28 banaka u Španiji. Pad je uzrokovan i predviđanjima HSBC Holdings Plc da će ekonomski rast u Kini biti smanjen (prognoze u vezi rasta su smanjene sa 8.6% na 8.4%). Nakon toga se cijena ovog energenta oporavila zbog očekivanja da su u protekloj nedelji zalihe sirove nafte zabilježile pad, a i na američkom tržištu akcija je došlo do rasta cijena, pošto je objavljeno da je vrijednost nekretnina u SAD-u pala manje od predviđanja. Sredinom nedelje tražnja za sirovom naftom je nastavljena, nakon što su izvještaji signalizirali da ekonomski oporavak u SAD-u napreduje (prodaja nekretnina i narudžbe trajnih dobara su u maju nadmašile očekivanja). U međuvremenu je stigla informacija od Ministarstva za energetiku da je tražnja za gasom porasla 1.8% na 8.85 miliona barela na dan, a i rafinerije su radile većim kapacitetom. Zalihe sirove nafte su pale 133.000 barela, a očekivalo se 1.3 miliona barela. U četvrtak u poslijepodnevnim časovima prekinut je rast cijene sirove nafte (našla se na 8-mjesečnom minimumu), kako su podaci o nezaposlenosti u Americi i Evropi ponovo podstakli zabrinutost u pogledu ekonomskog oporavka (SAD - zahtjevi za primanje socijalne pomoći se trenutno kreću oko najvišeg nivoa u 2012. godini; Njemačka - broj ljudi koji je bez zaposlenja se kreće oko 2.88 miliona). Posljednjeg dana cijena sirove nafte je porasla kako su se poboljšali izgledi u vezi okončanja krize u Evropi, nakon što su se lideri usaglasili da popuste uslove pomoći za Italiju, kao i pravila otplate zajmova španskim bankama.

Cijena nafte na zatvaranju u dolarima za barel

Pon 90.67 min
Uto 92.30
Sri 92.98
Čet 91.40
Pet 97.00 max

Datum	22.06.'12.	29.06.'12.	% promjena
Cijena USD/barrel	90.37	97.00	7.34

Kalendar ekonomskih indikatora za ovaj izvještajni period				
Datum	Podatak	Očekivana vrijednost	Aktuelna vrijednost	Prethodna vrijednost
Ponedjeljak, 25. jun	Prodaja novih nekretnina (New home sales)	347K	369K	343K
US, maj K=1000	Indikator pokazuje prodaju novoizgrađenih nekretnina u SAD-u. Cifra je blagovremeni pokazatelj uslova stambenog tržišta računajući prodaju kuća kada su ugovori za prodaju potpisani.			
Utorak, 26. jun	Povjerenje potrošača (Consumer confidence)	63.0	62.0	64.9
US, jun	Procjena povjerenja potrošača u pogledu poslovnih uslova, zaposlenosti i ličnih primanja. Indeks povjerenja potrošača je vezan za ličnu potrošnju.			
Srijeda, 27. jun	Indeks potrošačkih cijena (Consumer price index)	0.0 (1.8)	-0.1 (1.7)	-0.2 (1.9)
GE, jun %MoM (%YoY)	Procjenjuje promjene u troškovima života, mjereći promjene cijena u korpi potrošačkih dobara i usluga, koje koristi prosječno domaćinstvo.			
Četvrtak, 28. jun	Broj obraćanja zbog socijalne isplate za nezaposlenost (Initial jobless claims)	385K	386K	387K
US, 23. jun K=1000	Mjeri broj ljudi koji primaju naknade za nezaposlene. Slično je podnosiocu zahtjeva, i viši rast broja radnih mjesta prati ekonomsku ekspanziju što može da utiče na inflatorni pritisak.			
Petak, 29. jun	Maloprodaja (Retail sales)	0.2 (1.9)	-0.3 (-1.1)	0.6 (-3.8)
GE, maj %MoM (%YoY)	Indikator pokazuje promjene nivoa prodaje u trgovinama na malo. Pokazuje nivo potrošačkih troškova i potražnje potrošača i ima uticaj na tržište.			

Izvori podataka:
Reuters
Bloomberg